

To'on yó'o kían mií noó ni taa San Pablo ni sa'an noo Timoteo

Ká'an Pablo ndisá'án xí'ín Timoteo

1 ¹ Yu'u kúú Pablo, ta kúúi iin apóstol, ná né'e to'on Jesucristo, chí mií tatá Ndios, ná dákaki ñaá, xí'ín sato'o yo Jesucristo, ná kúú iin tandeé iní ká'ano noo yo, noón kúú ná ni xi'o choon yó'o nooí.

² Ta ká'an yu'u ndisá'án xí'ín yo'ó, Timoteo. Mián ndaq kuiti kúúón tát'on de'i sa'á ña kándéé inon Jesús. Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee na ña manj xí'ín yo'ó, ta ná ku'u ini ná sa'on, ta ná ki'o na ña koo va'ón.

Ta yó'o kétí'a Pablo ká'an ná sa'á ña to'ón dána'a dao ká taa

³ Kakaq ij ní ñoo Éfeso xaan, tát'on ni seí nda'ávíj nooqon tá ni keei kua'ín chí kuendá Macedonia di'a, ta ka'andón choon noo rä dána'a ña to'ón ña ná dá'a ká ni kee ra dión, ⁴ ta ná dá'a ká ni dána'a rä sa'á cuento yatá, xí'ín sa'a ndá tixi ni kii iin rá iin ná yatá ni sa ndei sa na'á. Chí ña yó'o kédaá xí'ín ná kúú kuendá Jesús, dá kasá'á ná dándichi tá'an mií ná, ta ko chíndeé ta'on ñaá ña kaka choon Ndios kua'an, chí ko xí'oan ña kandeé cháá ká ini ná Ndios. Ta ká'in xí'ón ña ⁵ ka'andón choon yó'o noo taa ñoo, dá ná katj'a ñayuu xaan ku'u ini sa'a sátá'an na xí'ín iin níq vii, xí'ín iin ñaxintóni va'a, ta sa'á ña kándéé iní ná Jesús xí'ín ndino'o ini ná. ⁶ Tido ni kankuei xoo va taa ñoo noó ña yó'o, ta ndí'i ini rä dána'a rä sa'a to'on ko chóon. ⁷ Ta kátoó rä dána'a rä sa'a ley Moisés, tído ni mií rá ko kándaa ini sa'a ña dána'a rä xí'ín sa'a ña kéndaq téí rä.

⁸ Ta sa ná'á vá yó ña keva'a yó xí'ín ley Ndios tá ná kendaa yo choon sa'ándáan. ⁹ Ta ná'á vá yó ña ko ní xi'o Ndios ley ná ña kían chituan noó ñayuu ndaa. Di'a ni xi'o na ley ná chituan noó ñayuu kíni, xí'ín na do'o, xí'ín na ko nákon Ndios, xí'ín na kée kuachi, xí'ín na koó ñañó'ó noo Ndios, xí'ín na ká'an ndava'a sa'a Ndios, xí'ín na sa'ání tatá xí'ín naná, xí'ín ndidaá ká na sa'ání ndii, ¹⁰ xí'ín na kée kuachi xí'ín na ko kúú yíj o ñadi'í, xí'ín rä kátoó kudi xí'ín taa xi'ín rá, xí'ín na díkó ñayuu, xí'ín na to'ón, xí'ín na náchina'á Ndios tein ña to'ón ká'an ná, xí'ín dao ká kuachi ko náki'in tá'an xí'ín ña ndaa dána'a yo. ¹¹ Ki'o dión dándáki to'on ndato, ña kúú to'on va'a sa'a Jesús, ña ni chiná'a Ndios, ná kúú Ndios ndato kua'a ió. Ta ni sa'anda ná choon nooí ña dána'i ñá noó ñayuu.

Yó'o kásto'on ta'ani Pablo sa'ä choon ni natiin na noo Ndios

¹² Náki'oi ndivé'e noo Cristo Jesús, ná kúú sato'o yo, ná xí'o ndeé yu'u noo choon yó'o. Chi ni sa nde'é ná yu'u ná kúú iin taa ndaa, sa'ä ñoo ni xi'o na choon yó'o nooí kechóoin noo mií ná. ¹³ Ta va'ará ni sa kuu yu'u iin rä sa ka'an ndava'a sa'a ná, ta va'ará ni sa kuu yu'u iin rä sa kendava'a xí'in ná kúú kuendá ná, ta va'ará kini sa ndane'e yu'u ná, tído ni ku'u va ini ná sa'í, chi kó ná sá na'á ta'an vei ná ni sa keei, ta kó ñá'a kandísai mií ná. ¹⁴ Tído ná mani ni kee sato'o yo Ndios xí'ín ni sa kuu iin ná ká'ano nda'o nooí, chi ni nákuuti yu'u xí'ín ná kándéé iníi ná, xí'ín ná kú'u inii sa'a dao ká ñayuu. Ta dión ni ndo'i ni kee Cristo Jesús.

¹⁵ Ta ndino'o ná ndaa kían ko'in ka'in, ta kánian kandísia ndidaá ñayuu ná. Ta ná yó'o kían: miían ndaa kuiti ni kii Cristo Jesús ñayuu yó'o, dá kuu dákaki na ná kómí kuachi, ta yu'u kúú rä kini cháá ká nákaa tein ná kómí kuachi ni dákaki na. ¹⁶ Tído ni sa'an Jesucristo ni ku'u ini ná sa'á yu'u, rä kini cháá ká, dá dána'a ná noo ñayuu ná ko'on ná ki'o ndeé iní ná sa'á ñayuu kándísia ñaá, dá koni ná natiin na ná kataki chichí ná tátó'on ni kee na xí'ín yu'u. ¹⁷ Ta iin tó'ón mií vá Ndios kúú rey ndidaá tá'an tiempo. Ta ni iin kuu o kúú ná, ta o kúú ta'on koni yo ndi káa na, ta kúú ná iin tó'ón diní Ndios takí xí'ín Ndios ndichí. Ta daá kuití ná natiin na ndidaá ñañó'ó, xí'ín to'on ndato kua'an. Dión ná koo.

¹⁸ Ta choon yó'o xí'oi noo yo'ó, Timoteo, dá kandeéón naáon xí'ín ná kini, tátó'on ki'o kua'an to'on ni ni'i ná sá'ano noo Ndios tá sa na'á sa'a choon keeón. ¹⁹ Ta kuiin ndaaqon xí'ín ná kándéé inon Jesús, ta cho'on inon koo vii ñaxintónon, dá chi sa'á ná ko ní kée dao ká ná kúú kuendá Jesús dión, sa'á noo ni tuú ná noo ná ndaa kándísia yó, tátó'on ki'o ndó'o iin barco túu tá'an xí'ín yu'u. ²⁰ Ta Himeneo xí'ín Alejandro kúú dao taa ni ndo'o dión, ta ni naki'o va yu'u rä noo ndá'a ná u'u, dá ná nandikó iní rä, ta ná dándí'i ra ná ká'an ndava'a ra sa'a Ndios.

Yó'o ká'an Pablo ná kaká yo ná mani noo Ndios sa'á ndidaá ñayuu

2 ¹ Noo ndidaá ná a ká'an ni'inii noo ndidaá ná ndéi xaan ná koo ini ná kueí nda'í ná noo Ndios sa'a ndidaá tā né'e choon, ta ná kaká ta'i ná noo ná sa'a rá, ta ná kaká ná ná mani sa'a rá, ta ná naki'o na ndivé'e noo Ndios sa'a rá. ² Ta dión ta'ani ná kaká ná ná mani noo Ndios sa'á tā né'e choon ná'ano, xí'ín sa'a dao ká taa né'e choon xí'ín rá, dá kían ná koni yo kandei va'a yó, dá ná koni yo kandei ñochí yó kee yó ná kóni Ndios, ta ndúsá'ano ná kee yó noo ndidaá ñayuu. ³ Dá chi ná yó'o kían va'a, ná kían náta'an ini Ndios, ná dákaki ñaá. ⁴ Dá chi kóni ná ná ndidaá tā'an ñayuu ni'i ná káki na noo kuachi na, ta nani'i ná ná kana'á ná ná ndaa sa'a mií Ndios. ⁵ Dá chi iin tó'ón diní vá kúú Ndios, ta iin tó'ón ta'ani kúú ná náchindei va'a ñayuu xí'ín Ndios, ta ná yó'o kúú Jesucristo, ná ni nduu iin taa. ⁶ Ta ni naki'o na mií ná ná kían ni xi'i ná,

ta ki'o dión ni chiyá'i na sa'á kuachi ndidaá ñayuu. Ta ndidaá ña yó'o ni kuu tein kuu ni chikaq ini mií Ndios.⁷ Ta ni xi'o Ndios choon noo yú'u ña kakuui iin ná kasto'on xí'ín ñayuu sa'a Cristo, ta kakuui iin apóstol, ná kane'e to'on na, (ta ná'á Cristo ña ká'in ña ndaa xí'ín ndó, ta ko ká'an to'ón ta'an vai.) Ta ni xi'o ta'ani na choon nooí ña dána'i noó ná ko kúú ná Israel, dá ná kandeé iní ná Jesús, ta ná kana'á ná ña ndaa.

Di'a kánian kee taa kúú taa, ta di'a kánian kee ná ñá'a

⁸ Ta kónij ña ná ka'an ndidaá taa xí'ín Ndios ndeí kúú mií vá noo ndéi ra, ta ná ndane'e ra ndá'a ndáa vii noo Ndios. Ná dá'a ni kuido ini ra, ta ná dá'a ni dándichi tá'an ra.

⁹ Dión ta'ani, ná ñá'a, ná dá'a ni koo ini ná koo tayíí dá'on ná. Di'a ná koo ndúsá'ano na, nda'í ni ná kandixi na. Ná dá'a ni nacho'on tayíí ná dini ná, ná o sa káño'o ña'a oro ndá'a ná, ná o sa kándaki ná yuu díon, ni dá'on ya'i ná o sa kándixi na.¹⁰ Va'a kaan luu ná koo na xí'ín ña va'a kée na, chi ki'o dión kánian kee ná ñá'a ndukú kee ña kóni Ndios.

¹¹ Ta tadi ní ná kandei na ñá'a noo dákuá'a na to'on Ndios, ta xí'ín ñaño'ó ná kandei na.¹² Dá chi ko sónó yu'u ña dána'a ná ñá'a, ni ko sónó yu'u ña kakomí ná choon satá taa. Sava'a choon sa'andái noo ná kíán ña ná kandei tadi ná kueídó'o na.¹³ Dá chi ná mií noó ni kava'a Ndios kúú Adán, ni ndi'i, dá ni kava'a na Eva.¹⁴ Ta ko ní danda'í kirí u'u Adán. Eva va ni danda'í ri. Sa'a ñoó ni kankao Eva noó kuachi.

¹⁵ Tido kaki vá ná ñá'a sa'á ña xí'o na mií ná kandei de'e na tá ná kandita toon na xí'ín ña kándéé iní ná Jesús, tá ná ku'u ini ná sa'a ñayuu, tá ná koo vii ná noo Ndios xí'ín ña ió ndúsá'ano ini ná.

Ki'o di'a níyiká kee taa ka'án kane'e choon noó ná kúú kuendá Jesús

3 ¹ Miílan ndaa kuiti iin ña va'a kíán tá kátoó iin ñani yo kane'e na choon ña kílan kandaka na ná kúú kuendá Jesús. ² Tido kánian koo vii ná noó ñayuu, ta ná kakuu na yíi iin tó'ón ñá'a, iin taa ñó'o ini noó ña kée na, ta ná kakuu na iin taa ndúsá'ano, iin ná ió ñaño'ó ñayuu noo, iin ná nátiin va'a ñayuu ve'e na, iin ná tí'a va'a dána'a.³ Ta ko kánian kakuu na iin ná kátoó ko'o, ta ko káni ta'anian kakuu na iin ná tondó. Di'a kánian kakuu na iin ná va'a ini, iin ná kátoó koo va'a xí'ín ñayuu, ta ná o kákuu na iin ná kátoó koo di'ón.⁴ Ta kánian kakuu na iin ná tí'a va'a dándáki ve'e na, ta ná koo ñaño'ó de'e na, ta ná kueídó'o xi ná xí'ín ñaño'ó.⁵ Dá chi, ná ko tí'a dándáki va'a ná ve'e na, ñindi koo ví kandeé ná dándáki va'a na ná kúú ñayuu Ndios ndáka na?

⁶ Ta ko kánian kane'e iin ná saá, ná duú ni nduu kuendá Jesús, choon yó'o, dá chi oon ni ví kasá'á kuryíí ná, ta kankao na ndo'o nío ná kee Ndios tátó'on ki'o ni ndo'o ña u'u.⁷ Ta ná kananí va'a na noó ñayuu ko kúú kuendá Jesús, dá kílan ná dá'a ni ní'í ñayuu ndi kee na chínaní kini ñaá ná, ni ña u'u o ní'i ndi keean dátuú ñaá.

Kí'o di'a níyíká kee ná ka'án kandita konkuáchí ini ve'e ño'o

⁸ Kí'o dión ta'ani kánian kee rā ndítá xíno kuáchí ini ve'e ño'o. Iin rā kéndaa ná kakuu ra, ta iin tó'ón ná kakuu to'on ra. Ta ná o sa kákuu ra iin rā kátoó ko'o, ta ná o sa kákuu ra iin rā kátoó dí'ón kuí'íná.

⁹ Ta ná koo ini rā tiin toon ra ña ní sa io de'é noo Ndios, ña kíán ña ndaa kándisa yó, ta ná kee ra ña xí'ín ñaxintóni vii. ¹⁰ Ta miílan ndúsa kánian kande'é va'a ndó rā, dá ná kande'á á kúú rá iin rā kéndísá'ano noo ndidaá ñayuu. Tá dión kíán, dá kíán ná kane'e ra choon yó'o.

¹¹ Ta dión ta'ani kánian kee ná ñá'á, ná kakuu na iin ná ndaa, ná dá'a ni kakuu na iin ná xíonoo káva'a ña to'ón, ta ná kakuu na iin ná ñó'o ndi'i ini noó ña kée na, ta ná kakuu na iin ná ñá'á kándéé iní.

¹² Iin rā xíno kuáchí ini ve'e ño'o, iin tó'ón ní ná kakuu ñadi'í rā, ta kánian tī'a va'a ra dándáki ra ve'e ra xí'ín de'e ra. ¹³ Dá chi tá kendúsá'ano ra choon yó'o, dá kíán natiin ra ña ñó'o, ta kua'ano cháá ka rā xí'ín tandeé iní kómí rá sa'á ña kándéé ini rā Cristo Jesús.

Ña yó'o kúú ña ndaa kándisa yó

¹⁴ Táai choon yó'o kosaaqan noó yo'ó, va'ará ió tandeé iní ña yachi vá saai kande'í yo'ó. ¹⁵ Tido tá ní kueei, dá kíán sa ní kasto'on vei xí'ón ña kánian keeón xí'ín ná kúú ve'e Ndios, chi ñayuu yó'o kúú ve'e ño'o mií Ndios takí, chi kúú ná tátó'on di'in ndítá ndío, tátó'on di'in ndítá chíndeé ña ndaa sa'á Ndios.

¹⁶ Ta miílan ndaa kuiti iin ña ká'ano nda'o kúú ña ndaa kándisa yó, ña ní sa io de'é noo Ndios, ta viti ní na'á naán noo yo, dá chi:

Ní kii Jesús ñayuu yó'o, ta ní sa kuu na iin taa ñayuu,
ta ní kandoo ndaa ná ní kee Espíritu ii.

Ta nda induú ní sa nde'é ñaá ángel.

Ta ní dasa to'on sa'á ná noó ná kó kúú ná Israel.

Ta ní kandisa ñaá ná ndéi ñayuu yó'o,
ta xí'ín ña ñó'o ní natiin ñaá Ndios nda noo ió ná induú.

Tein kuú noo ndí'í, dá dána'a dao taa ña to'ón

4 ¹ Ká'án tá'í vá Espíritu ii Ndios ña tein kuú noo ndí'í, dá dánkoo dao ñayuu ña ndaa kándisa yó, dá ko'on ná kueídó'o na ña to'ón ká'án espíritu mañá, ta ndiko ná ña dána'a taa kúú kuendá ña u'u, ² chi kueídó'o na ña dána'a taa uu noo, tá'án rā ká'án ndino'o ña to'ón. Ta sa'á ña nadana ñaxintóni taa yó'o, ³ sa'á ñoó o kónó rá tanda'a ñayuu, ta ka'anda rā choon ña ná o keí ná dao ña'a, tá'án ña ní káva'a mií Ndios, tído ndidaá ná kúú kuendá Jesús xí'ín ná ná'á ña ndaa kuu keí ná ña nani naki'o na ndivé'e noo Ndios sa'án. ⁴ Dá chi ndidaá vá ña'a ní káva'a Ndios kúú ña va'a. Sa'á ñoó kó kánian kañó'ó yó ni iin tó'ón ña'a ní káva'a na. Kuu va keí yoán xílan nani naki'o yó ndivé'e noo Ndios. ⁵ Dá

chí sa'á to'on ní ka'an Ndios, ta sa'á ñaq náki'o yó ndivé'e noo ná, sa'á ñoo kándoo vii vá ndidaá tá'an ñaq'a saxío.

Di'a kánian kee ná kóni kechóon va'a noo Jesucristo

⁶ Tá ná dána'on ñaq yó'o noo ná kúú kuendá Jesús, dá kían konon kakuuón iin taa kéchóon va'a noo Jesucristo, ta konon kua'ánón noo ña ndaq kándisa yó, xí'in noo ñaq ndaq dána'a yo, tá'an ñaq kándisón nda viti. ⁷ Ta kánian kañó'ón ndidaá cuento to'ón xí'in ñaq ko ndaya'i nákani dao ná ña'sá'ano. Koo inon ná koo ndakí nímon, dá kandeéón keeón ñaq kóni Ndios. ⁸ Dá chí tá ná ndukú yó ñaq koo ndakí yikí koño yo, cháá vá chindeéán yó. Tido tá ná ndukú yó ñaq koo ndakí níyo xí'in ñaq kóni Ndios, dá kían chindeéán yó noo ndidaá ñaq'a, dá chí chindeéán yó nani ndéi yó ñayuu yó'o, ta xí'oan tandeé iní noo yo ñaq kandei yó ñayuu vei chí noo.

⁹ Ta miían ndaq kí'o dión kíán, sa'á ñoo kánian kandisa ndidaá ñayuu to'on yó'o. ¹⁰ Ta sa'a mií ñaq ndaq yó'o ndí'i ini yo kéchóon yó, ta sa'á miían ndó'o naní yo, dá chí kández ká'ano ini yo Ndios takí, ná xí'o ña kaki ndidaá tá'an ñayuu, ta ñayuu kándisa Jesús kúú ná miían ndaa kuiti keva'a xí'in ñaq kaki na.

¹¹ Ta kánian ka'andón choon yó'o noo ñayuu, ta kánian dána'on ná noo ná. ¹² Ta o sa kónón kenóo na yo'ó sa'á ñaq ko kúúón iin taa sava'a. Di'a ndí'i inon kakuuón iin ta ndísá'ano, dá ná kandeé'e ná kúú kuendá Jesús yo'ó, dá ná katí'a na kee na ñaq kóni Ndios. Sa'á ñoo ndísá'ano ka'on, ta ndísá'ano keeón, ta ku'u inon sa'a ñayuu, ta kuiin ndaaon xí'in ñaq kández inon Jesús, ta koo viion noo Ndios, xí'in noo ñayuu.

¹³ Nani kosaai, ndí'i inon ka'ávón tuti iij Ndios noo ñayuu, ta ka'an ni'ínón noo ná, ta dána'on noo ná. ¹⁴ O sa nándodóon choon ni xi'o Ndios nooqon, chí mií ná ní xi'o ñaq ní kandaq ini ná sá'ano sa'á choon keeón, sa'á ñoo ní chikodó ná ndá'a ná dinon. ¹⁵ Sa'á ñoo ndí'i inon keeón choon yó'o, ta kuiin toon xí'án, dá ná kandaq ini ndidaá ñayuu ndi kí'o sá'ánón kua'on xí'in ñaq kándisón. ¹⁶ Ta kaon kooón xí'in miíón, ta kaon kooón xí'in ñaq ndaq dána'a yo, ta cho'on inon kuiin toon xí'án. Tá keeón dión, dá kían kaki miíón, ta kaki ta'ani ná seídó'o to'on dána'on.

5 ¹O sa koo inon dánanón iin ná sá'ano, di'a ka'an ni'ínón noo ná xí'in ñaño'ó tátó'on kéeón xí'in tatá miíón. Ta ka'an ni'ínón noo takuáchí yíí tátó'on kí'o kéeón xí'in ñani miíón. ² Ta ka'an ni'ini ta'ánón noo ná ña'sá'ano tátó'on kí'o kéeón xí'in naná miíón. Ta ka'an ni'ínón noo takuáchí di'í tákí xí'in ñaño'ó, xí'in ñaxintóni vii, tátó'on kí'o kéeón xí'in kí'o kuálí miíón.

Di'a kánian koo ini yo kee yó xí'ín ná kuáan

³ Ta koo inq̄on chindeéón ná kuáan, ná kó fín kuií kaá ñá nda'í ná.

⁴ Tido ná kuáan ió de'e o de'e ñání, ta yó'o va kánian katí'a xi chindeé xí ná ve'e xi tátó'on kí'o kánian kee ná kúú kuendá Jesús, dá nandió né'e xi ná maní noó ná ve'e xi sa'á ñá ni dakuá'ano ñaá ná, chí ñá yó'o kí'an va'a, ná náta'an ini Ndios xiní ná. ⁵ Ta ná kuáan ndisa, ná kó fín kuií kaá ñá nda'í ná, sáv'a iin tó'ón mií Ndios kándéé iní ná, ta xíká ná ñá maní noó ná, ta nduú ñoó ká'an ná xí'ín ná. ⁶ Tido ná kuáan ndéi kée ñá kóni ñíj ná, noón kúú ná ni xi'i noo Ndios, va'ará takí ná ndéi na. ⁷ Ta ka'andón choon yó'o noó ná, dá kí'an ná o ní'i ñayuu ndí kián ka'an ná sa'a ná. ⁸ Chí ná kó xito ná kúú tá'an na, ví'i ká ri ná ve'e mií ná, noón kúú ná kó taó kuendá ñá ndaá kándísa yó, ta ka'í cháá ká ví kée na o dýú iin ná kó kándísa.

⁹ Tá kua'on nachikodóon kuú dao ká ná kuáan noo kandodó kuú ná kuáan ndisa, dá kí'an chikodóon kuú ná ió oní diko kuiá chí noo, ñá kúú ná iin ná kuáan ni sa io iin tó'ón yíj, ¹⁰ iin ná xí'o ndaá ñayuu kuendá sa'á ñá kée na ñá va'a, iin ná ni dakuá'ano va'a de'e, iin ná sa natiin va'a ñayuu sa sáa ve'e na, iin ná sa nákata sa'a ñayuu Ndios, iin ná miíjan ndaá sa chindeé ná ndó'o níó, iin ná miíjan ndaá kée ndidaá ká ni ñá va'a xí'ín ñayuu xí'lín ná.

¹¹ Tido o sa chíkodóon kuú ná kuáan kualí, dá chí kandeé vá ñá kóni mií ná xí'ín ná, ta o taó kuendá ta'on na to'on ni xi'o na noo Cristo sa'á ñá katoó tuku na tanda'a ná. ¹² Sa'á ñoó tái kuáchi na sa'á ñá ni xi'o na to'on na noo Ndios, ta kó ní kée na ñá. ¹³ Chí tá ná chikodóon kuú ná kuáan kualí, ta kúú katí'a na kandeí dúsá ná, sa'á ñoó kanoo na tá ve'e tá ve'e. Ta o dýú ñá yó'o oon ni kee na, chí kanoo na xí'ín ñá to'ón ná, ta chinee chituu kakuu na kanoo na ka'an ná ñá kó kánian ka'an ná.

¹⁴ Sa'á ñoó ká'in ñá va'a cháá ká ná tanda'a ná kuáan kualí, ta ná kandeí de'e na, ta ná koo ve'e mií ná dándáki na, dá ná dá'a ni ni'i ñá xiní u'u ñaá ndi keean dátuú ñaáán. ¹⁵ Dá chí sa ni kankuei xoo va dao ná kuáan kua'an ná xoo ñá u'u.

¹⁶ Tá ió iin na kuáan ve'e na kúú kuendá Jesús, dá kí'an kánian chindeé ñaá ná, dá kí'an ndadá cháá ni choon ná kandido ve'e ño'o, dá ná kandeéán chindeéán ná kuáan, ná kó fín kuií chindeé ñaá.

¹⁷ Di'a kánian kee ndó xí'ín ná sa'ano dándáki va'a noo ndo: koo ñaño'ó ndó noo ná, ta chindeé ndó ná, tido koo cháá ká ñaño'ó ndó noo ná sa'ano dána'a noo ndo, xí'ín ná kásto'on xí'ín ndó sa'á to'on Ndios.

¹⁸ Dá chí di'a kaá tuti ij Ndios: "O sa taán ndo ñóno yu'ú chee tá sádi ri tirió, dá ná kuu keí ri chááán." Ta kaá ta'anian di'a: "Miíjan ndusa kánian ni'i ra kéchóon ya'i ra."

¹⁹ Ta o sa kándísón tá ká'an kuáchi iin ñayuu sa'á iin ná sa'ano né'e choon, chí kánian uu o oní kakuu ñayuu ka'an kuáchi sa'a ná. ²⁰ Ná kée

kuächi, ta ko kóni na dánkoo nañan, dá kían dánñanón na noo ndidaá na kúú kuendá Jesús, dá ná yu'ú dao ka na kee na kuächi.

²¹ Ta noo mií tatá Ndios, xí'u'no Jesucristo, xí'u'no ángel ni kaxi Ndios, yu'u xí'o choon yó'o nooqon na koo inon ka'andon choon yó'o noo ndidaá nayuu. Ná dá'a ni kandooón sa'a dao nayuu. ²² Qsa chínooón ndá'on dini ndi ndáa mií ní nayuu, dá ki'lón choon kane'e na, dá kían ná dá'a ni kandido nduúón kuächi xí'u'no Ndios. Cho'on inon koo viion noo Ndios.

²³ Qsa kó'o kaqon takuií oon. Ko'o lú'u vino, dá ná ya'a na kú'u tjión, chitóo tóo nda'o kú'on.

²⁴ Ió dao nayuu sa natuu va kuächi kée na tá ko ná'a ví kasandaá kuu keyíko sa'a ná. Tido ió dao ka nayuu, nda kuu keyíko sa'a vá ná, nda daá ví, dá natuu ndi'i kuächi ni kee na. ²⁵ Ki'o dión ta'aní natuu na va'a kée nayuu. Tá'an na ko ná'a natuu, o kúu ta'on koo de'é kuií na, daí na natuuan.

6 ¹ Ndidaá na nó'o t*xixi* ndá'a iin sato'o, ná koo ini na koo naño'ó ná noo rá, dá kían ná dá'a ni ka'an ndava'a nayuu sa'á kuu Ndios, ni sa'á to'on dána'a yo. ² Ta na nó'o t*xixi* ndá'a iin sato'o kúu kuendá Jesús, ná o sa kénóo naa ná sa'á na kúu rá kuendá Jesús. Di'a ná kechóon va'a cháá ka na noo rá, chitéva'a iin ra kúu kuendá Jesús sa'á na kéchóon va'a na. Ta dión ta'aní kánian kee na sa'á na kú'u ini na sa'a rá. Ta koo inon dána'ón to'on yó'o noo nayuu, ta ka'an ni'ínón noo ná ná kee na na.

Kánian nata'an inio xí'u'no na xí'o na ndaq kándísa yó noo yo

³ Ió dao taqa dána'a dao ka na'a, chití ko dána'a ndaq ra táto'on kua'an na ndaq ni dáná'a Jesucristo, na kúu sato'o yo. Ta ko dána'a ra na ndaq, na ká'an sa'a ndi kee nayuu, dá kandeé ná kee na na kóni Ndios. ⁴ Dión kée ra, chitaqta tayí nda'o kúu rá, ta ni na'a ko ná'a rá, ta kátoó ra kava'a ra tandó'ó xí'u'no to'on ká'an ra, ta kátoó ra na ká'tan ra xí'u'no to'on. Ta sava na ní'í na seídó'o naa kían kásá'a koo u'u ini na kée ra, ta nándaki tandó'ó tein na, ta ndéine'e tá'an na, ta nákani kuächi ini ná kande'é sáta'an ná. ⁵ Dándichí taqa yó'o sa'á na kómí rá iin naxintóni maná, ta ni lú'u na ndaq ko ná'a rá. Ta tín ndaa ra na ndaq kándísa yó ká'an ra, ta ki'o dión ni'í ra dil'ón kekuíká rá mií rá. Qsa káne'e tá'on xí'u'no ra.

⁶ Tido na kuíká nda'o kúu yó noo Ndios tá ndéi yó kée yó na kóni na, ta náta'an ini yó noo na xí'o na noo yo. ⁷ Dá chití ni iin to'ón na'a ko né'e yó ni kasáa yo nayú yó'o, ta ni iin to'ón na'a o kúu kane'e yó ko'ó tá ní xi'i yo. ⁸ Sa'a noo tá ió na'a kasáan yó xí'u'no na'a kandixi yó, ná kadii inio. ⁹ Tido na ndúkú na kuíká, nooón kúu na kuei noo kuächi, ta natiin naa na kini, chití kátoó kini na dil'ón táto'on kée na ndeé to'on, ta dár'u'u na'o naa, ta dánkoo nda'lí naa, ta dánñaa na iin kuu. ¹⁰ Chi sa'á na

kátoó téí ñayuu kakomí ná di'ón, sa'á ñoó ndáki ndidaá ña kini ió ñayuuú yó'o ini ná. Ta kuá'á nda'o ñayuu ni kankuei xoo noó ña ndaa kándisa yó sa'á ña kátoó ná di'ón. Ta kúú kuá'á nda'o tændó'ó ni ndo'o na, ta ni ndo'o nda'o níó ná sa'á ña ni kee na dión.

Kánian kandita ndaa yo xí'ín ña ndaa kándisa yó

¹¹ Tido yo'ó, ta kéchóon noo Ndios, kuino noo ndidaá ña kini yó'o, ta keeón ndino'o ña ndaa, ta kuiin toon xí'ín ña ndaa kándisa yó, kandeé ká'ano inon Jesús, ku'u inon sa'á ñayuu, kueé ní koo inon, ta nda'i koo inon. ¹² Ta ndi'i inon kechóon va'ón sa'á ña ndaa kándisa yó, ta tiin toon ña kataki chichón noo mií Ndios, chi ni kana na yo'ó ña kían kataki chichón tá ni ka'on xí'ín ndino'o inon noó kuá'á ñayuu ña miían ndaa kuión xoo Jesús.

¹³ Ta noo mií Ndios, ná kedaá xí'ín ndidaá ña'a, dá takían, xí'ín noo Jesucristo, ná ko ní yu'ú ka'an sa'a mií ná noo Pilato, sa'ándái choon nooon ¹⁴ ña koo inon keeón ndidaá kúú choon ni xi'o Ndios nooqon, ta o sa yá'ón noo ká'an ña, ta ná dá'a ni ki'ón ña ka'an ndava'a ñayuu sa'án nani kasandaá kuú nandió koo Jesucristo, ná kúú sato'o yo, kasaq ná.

¹⁵ Chi nandió koo na kasaq ná tá ná kasandaá kuú ni kaa mií Ndios, ná daá kuití kua'a ió, ná né'e choon sa'a ndidaá kúú ña'a, ná kúú rey noo ndidaá rey, ná kúú sato'o noo ndidaá sato'o. ¹⁶ Ta iin tó'ón mií ná kúú ná daá kuití ió, ta ió ná noo náye'e ndaa, ta ko ín ta'on kuu natuu, ta ni iin tó'ón ta'on ñayuu ko ñá'a koni ñaá, ta ni iin tó'ón ná o kúu koni ñaá. Ta daá kuití ná natiin na ndidaá tá'añ ñaño'ó, ta daá ná dándáki na ndidaá ña'a. Dión ná koo.

¹⁷ Ta ka'andón choon noo ná kuiká ñayuu yó'o, ña kían ná dá'a ni kuryíí ná, ta ná dá'a ni kandeé iní ná ña kuiká kómí ná, dá chi ña naá vá kían. Sa'á ñoó va'a cháá ká noo ndá'a Ndios tækí ná chikodó ndí'i na tændéé iní ná, chi mií ná xi'o ndidaá kúú ña'a xínño'ó yó, dá ndéi va'a yó. ¹⁸ Ta ka'andón choon noo ná ña kían ná kee na ña va'a, ta ná ndukú ná ña koo kuiká ná xí'ín ña va'a kée na. Ta ná chindeé ná ñayuu kúnda'í xí'ín ña ió noo ná, ta ná kemáni va'a ñaá ná. ¹⁹ Dión kánian kee na, dá kían koo kuiká ndisa na iin ká ñayuu vei chí noo, dá natiin na ña kataki chichí ná.

Ña yó'o kúú choon noo ndí'i sa'ándá Pablo noo Timoteo

²⁰ Ká'in xí'ón, Timoteo, ña koo inon kandaa va'ón choon ni ta'anda nooon, ta keeón ña. O sa koo inon kueídó'ón noo ndéi ñayuu ndátó'ón sa'á to'on ko chóon, xí'ín ná ndátó'ón sa'á ña chínaní ná kúú ña ndichí ió ñayuu yó'o, chi ko ta'on dión kían. ²¹ Ta sa'á ña ni xi'o dao na mií ná ni ndató'ón ná sa'a to'on yó'o, sa'á ñoó ni kankuei xoo na noó ña ndaa kándisa yó.

Ná koo ña mani xi'o Ndios xí'ín yo'ó. Dión ná koo.